

FIȘA DISCIPLINEI
Istoria și teoria diplomației

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2 Facultatea	Istorie
1.3 Departamentul	Relații Internaționale și Istorie Universală
1.4 Domeniul de studii	Relații Internaționale și Studii Europene
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii /Calificarea	Tehnici diplomatice

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Istoria și teoria diplomației					
2.2 Titularul activităților de curs		Lector Dr. Mihail DOBRE					
2.3 Titularul activităților de seminar		Lector Dr. Mihail DOBRE					
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	Examen/Verificare	2.7 Regimul disciplinei	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: curs	1	seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ/eventual număr ore online din planul de învățământ	42	din care:	14	din care:	28
		- curs față în față	7	- seminar față în față	14
		- eventual curs online	7	- eventual seminar online	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutorat					5
Alte activități:					-
3.7 Total ore de studiu individual	50				
3.9 Total ore pe semestru	92				
3.10 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	-
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	-

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Competențe de cunoaștere și înțelegere</p> <ul style="list-style-type: none"> - Capacitatea de a înțelege și a utiliza în mod adecvat noțiunile esențiale și specifice pentru diplomație. - Capacitatea de a identifica sursele de documentare specifice activității diplomatice. - Capacitatea de contextualizare istorică și diplomatică a evenimentelor supuse analizei. <p>Competențe de explicare și interpretare</p> <ul style="list-style-type: none"> - Capacitatea de a analiza evoluția istorică a mecanismelor de punere a diplomației în slujba realizării politicii externe, după cum și practica curentă a statelor în acest domeniu. - Capacitatea de a interpreta adecvat sensurile limbajului diplomatic și conținuturile documentelor utilizate în activitatea de politică externă. <p>Competențe instrumental-aplicative</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dezvoltarea spiritului critic în interpretarea informațiilor. - Capacitatea de a formula propuneri de acțiune diplomatică pe baza concluziilor demersului analitic. - Abilitatea de a redacta materiale documentare sintetice în domeniul politicii externe și diplomației. - Capacitatea de a realiza sinteze și prezentări publice referitoare la probleme de diplomație și politică externă.
Competențe transversale	<p>Competențe atitudinale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare. - Participarea la dezbateri, realizarea de prezentări, perfecționarea abilităților de comunicare. - Însușirea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri de conducere. - Competența de a îndeplini la termen, riguros și responsabil, în condiții de eficiență, a sarcinilor de lucru, cu respectarea principiilor eticii activității științifice și a normelor deontologice specifice acesteia. - Promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice având la bază toleranța, libertatea de exprimare, dialogul și respectul reciproc. Cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Însușirea noțiunilor și informațiilor cu caracter general specifice diplomației.
8.2 Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Analizarea și înțelegerea relației dintre diplomație și politica externă • Explicarea și interpretarea instrumentarului conceptual specific activității diplomatice • Identificarea de soluții pentru situații-problemă de complexitate ridicată din domeniul relațiilor diplomatice dintre state

8. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Curs	Metode de predare ¹	Observații (nr. de cursuri afectate respectivei teme)
- Apariția diplomației moderne	Prelegere (eventual pe platformă online) cu utilizare de prezentare Power Point, analiză de documente, problematizare, studiu de caz	1
- Istorie și teorie diplomatică în perioada 1648-1914	- // -	1
- Istorie și teorie diplomatică în secolul XX	- // -	1
- Organizarea activității diplomatice - convenția de la Viena 1961	- // -	1
- Organizarea activității consulare - convenția	- // -	1

¹ În situații justificate, anumite activități se pot desfășura online.

de la Viena 1963		
- Organizarea actuală a activității diplomatice - imunități și privilegii	- // -	1
- Organizarea actuală a activității diplomatice - elemente de tehnică diplomatică	- // -	1
- Tipuri de diplomație – clasică: bilaterală	- // -	1
- Tipuri de diplomație – clasică: multilaterală – istorie și teorie	- // -	1
- Tipuri de diplomație – clasică: multilaterală – practica europeană	- // -	1
- Tipuri de diplomație – vechi și nou: diplomația economică, media diplomacy ș.a.	- // -	1
- Tipuri de diplomație – noi evoluții: diplomația publică și culturală	- // -	1
- Tipuri de diplomație – noi contribuții: rolul tribunalelor internaționale	- // -	1
- Evoluția diplomației române și a politicii externe a României	- // -	1
BIBLIOGRAFIE:		
I. Izvoare și documente		
II. Sinteze, lucrări monografice		
A. Lucrări de referință:		
B. Lecturi facultative:		
Seminar/laborator	Metode de lucru ²	Observații (nr. de activități practice afectate respectivei teme)
- Formarea teoriei diplomatice	Dezbateri (eventual în format online) pe baza bibliografiei comunicate (plus texte trimise prin e-mail), conversație, explicație, studiu de caz	1
- Diplomația secolului al XIX-lea	- // -	1
- Diplomația în timpul celor două războaie mondiale	- // -	1
- Șeful misiunii diplomatice – aspecte teoretice și probleme practice	- // -	1
- Consulul și consulul onorific – aspecte teoretice și probleme practice	- // -	1
- Teorie și practică privind imunitățile și privilegiile diplomatice	- // -	1
- Limbaj și ceremonial diplomatic	- // -	1
- Diplomația bilaterală neconvențională	- // -	1
- Rolul ONU în menținerea păcii și securității	- // -	1
- Rolul diplomatic al NATO. Relațiile Alianței cu statele candidate la aderare	- // -	1
- Rolul diplomatic al Uniunii Europene. Relațiile UE cu statele candidate la aderare	- // -	1
- Diplomația culturală pentru reabilitarea post-conflict. Studii de caz	- // -	1

² În situații justificate, anumite activități se pot desfășura online.

- Curtea Penală Internațională – rol în activitatea diplomatică a statelor.	- // -	1
- Politica externă și diplomația română post-comunistă	- // -	1

BIBLIOGRAFIE:

I. Izvoare și documente

- Convențiile de la Viena cu privire la relațiile diplomatice (1961) și la relațiile consulare (1963)
- Legislația românească relevantă pentru activitatea diplomatică (Legea nr. 269 din 17 iunie 2003).
- Legea 590/2003 (și Convenția de la Viena din 1969 ref. la dreptul tratatelor între state)
- *** *Tratatele politice de bază*, IRSI, București, 2003.
- Hugo Grotius, *Despre dreptul războiului și al păcii*, Editura Științifică, București, 1968.
- Camil Mureșanu (coord.), *Culegere de texte pentru istoria universală. Epoca modernă*, vol. I (1640-1848), vol. II (1848-1918), București, 1973-1974.
- C. Bușe, Z. Zamfir, Al. Vianu, Gh. Bădescu, *Relații internaționale în acte și documente*, vol. I (1917-1939), vol. II (1939-1945) și vol. III (1945-1982), Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974, 1976 și 1983.
- *** *Organizarea instituțională a Ministerului Afacerilor Externe. Acte și documente*, vol. I-II, Fundația Europeană Titulescu, București, 2004-2006.
- Charles Zorgbibe, *Construcția europeană. Trecut, prezent, viitor*, Editura Trei, București, 1998.

II. Sinteze, lucrări monografice

A. Lucrări de referință:

- *** *Satow's [Guide to] Diplomatic Practice*, 1979/2010.
- *** *The Oxford Handbook of Modern Diplomacy*, Oxford University Press, 2013.
- *** *Dicționar diplomatic*, Editura Politică, București, 1978.
- *** *Diplomați iluștri*, vol. 1-5, Editura politică, București, 1969-1986.
- *** *Reprezentanțele diplomatice ale României*, vol. I-III, Editura politică, București, 1967-1973.
- *** *The Work of the International Law Commission*, vol. I, United Nations, New York, 2012.
- Jules Cambon, *Diplomatul*, Institutul European, Iași, 2011.
- Jean Jules Jusserand, *Școala ambasadurilor*, Institutul European, Iași, 2011.
- Eileen Denza, *Vienna Convention on Diplomatic Relations*, United Nations, 2009.
- Geoffrey Berridge, *Diplomacy. Theory and Practice*, Palgrave Macmillan, 2010.
- Harold Nicolson, *Diplomacy*, Oxford University Press, 1963.
- Harold Nicolson, *Arta diplomatică*, Editura Politică, București, 1966.
- Roland P. Barston, *Modern Diplomacy*, Longmans, London, 1988.
- Sir Peter Marshall, *Positive Diplomacy*, MacMillan, 1999.
- Mircea Malița, *Diplomația. Școli și instituții*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970.
- Mircea Malița, *Jocuri pe scena lumii: Conflicte, negocieri, diplomație*, Editura C.H. Beck, 2006.
- Ion M. Anghel, *Drept diplomatic și consular*, Editura Universul Juridic, București, 2011.
- Anca Gabriela Ilie, *Diplomația în relațiile internaționale contemporane*, Editura ASE, București, 2014.
- Mihai Cercel, *Diplomație și negocieri diplomatice*, C.H. Beck, București, 2019.
- Emilian Manciu, *Protocol instituțional*, Editura Comunicare.ro, București, 2008.
- Keith Hamilton, Richard Langhorne, *The Practice of Diplomacy. Its Evolution, Theory and Administration*, Routledge, London and New York, 1995.
- Raluca Miga Beșteliu, *Organizații internaționale interguvernamentale*, Editura All Back, București, 2000.
- Michèle Rioux, *Les Organisations Internationales*, Centre d'études sur l'intégration et la mondialisation (CEIM), Cahier de recherche, mars 2012 (accesibil online).
- Nancy Snow, Philip M. Taylor (editori), *Routledge Handbook of Public Diplomacy*, New York, London, 2009 (accesibil online).
- Kishore Chakraborty (editor), *Cultural Diplomacy Dictionary*, Institute for Cultural Diplomacy, Berlin, 2013 (accesibil online).

B. Lecturi facultative:

- *** *A la table des diplomates. L'Histoire de France racontée à travers ses grands repas (1520-2015)*, L'Iconoclaste/Gallimard, Paris, 2016.

- *** *Enciclopedia relațiilor internaționale*, coord. Dan Dungaciu, vol. I-II, RAO, București, 2017.
- *** *Enciclopedia de diplomație*, coord. Dan Dungaciu, RAO, București, 2019.
- *** *Protocol for the Modern Diplomat*, Washington, 2011 (accesibil online).
- Marc Lorient, Françoise Piotet, David Delfoli, *Le travail diplomatique, Un métier et un art*, Rapport de recherche pour le ministère des Affaires étrangères et européennes, Décembre 2008 (accesibil online).
- Thierry Balzacq, Frédéric Charillon, Frédéric Ramel (ed.), *Manuel de diplomatie*, Paris, Presses de Sciences Po, 2018.
- Jan Melissen (editor), *The New Public Diplomacy. Soft power in international relations*, Palgrave Macmillan, 2005 (accesibil online).
- Walter R. Roberts, *The Evolution of Diplomacy*, în „Mediterranean Quarterly”, 17, 3, Summer 2006, p. 55-64.
- Tom Fletcher, *The Naked Diplomat. Understanding Power and Politics in the Digital Age*, Collins, London, 2016.
- Ralph-George Feltham, *Ghid de diplomație*, Institutul European, Iași, 2005.
- Robert Art, Patrick Cronin (eds.), *The United States and Coercive Diplomacy*, US Institute of Peace Press, Washington DC, 2003.
- Henry Kissinger, *Diplomația*, Editura ALL, București, 2010.
- Martin Griffiths, *Relații internaționale (școli, curente, gânditori)*, Editura Ziua, București, 2003.
- Ennio Di Nolfo, *Introducere în istoria relațiilor internaționale*, Editura All, București, 2007.
- Pierre Renouvin, Jean-Baptiste Duroselle, *Introduction à l'histoire des relations internationales*, Armand Colin, Paris, 1964.
- Jacques Droz, *Histoire diplomatique de 1648 à 1919*, Dalloz, Paris, 1985.
- Jean-Baptiste Duroselle, *Histoire diplomatique de 1919 à nos jours*, Dalloz, Paris, 1971.
- Jean Baptiste Duroselle, Andre Kaspi, *Istoria relațiilor internaționale*, vol. I-II, Editura științelor sociale și politice, București, 2006.
- Nicolae Ciachir, Gheorghe Berca, *Diplomația europeană în epoca modernă*, Editura științifică și enciclopedică, București, 1983.
- Claudiu-Lucian Topor, *Relații internaționale în lumea modernă (secolele XVII-XIX)*, Editura UNAIC, Iași, 2010.
- Lucian Leuștean, *O istorie internațională a Europei în secolul XX*, vol. I (1919-1945), Editura UAIC, Iași, 2015.
- Lawrence Freedman, *Viitorul războiului. O istorie*, Editura Litera, București, 2019.
- Zbigniew Brzezinski, *Marea tablă de șah. Supremația americană și imperativele sale geostrategice*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2000.
- Karen E. Smith, *The Making of EU Foreign Policy. The Case of Eastern Europe*, Palgrave Macmillan, 2004.
- Paul Kennedy, *Ascensiunea și decaderarea marilor puteri: transformări economice și conflicte militare din 1500 până în 2000*, Polirom, Iași, 2017.
- Paul Kennedy, *The Parliament of Man. The Past, Present and Future of the United Nations*, Vintage Books, New York, 2007.
- Peter Calvocoressi, *Politica mondială după 1945*, Editura ALLFA, București, 2000.
- Tony Judt, *Europa postbelică. O istorie a Europei de după 1945*, Polirom, București, 2008.
- *** *Statele Unite și noua ordine mondială. O dezbatere între Olavo de Carvalho și Aleksandr Dughin*, Humanitas, București, 2016.
- Virgil Căndea, Dinu C. Giurescu, Mircea Malița, *Pagini din trecutul diplomației românești*, Editura politică, București, 1966.
- Constantin Vlad, *Diplomația Secolului XX*, Fundația Europeană Titulescu, 2006.
- Valentin Stan, *România și eșecul campaniei pentru Vest*, București, 1999.
- Petru Dumitriu, *Sistemul ONU în contextul globalizării: Reforma ca voință și reprezentare*, Editura Curtea Veche, București, 2008.
- Valentin Naumescu, *Teme de politică internațională. Conflicte, tensiuni, dezbateri*, Editura Fundației pentru Studii Europene, Cluj-Napoca, 2014.
- Mihail Dobre, *România la sfârșitul Războiului Rece. Statut geopolitic și opțiuni de securitate*, Editura Enciclopedică, București, 2011.
- Mihail Dobre, *Relațiile diplomatice româno-italiene în timpul primului război mondial. 1914-1918*, Editura Paideia, București, 2019.

III. Periodice:

A se vedea edițiile post-1989 ale revistelor de specialitate publicate în Europa occidentală sau SUA, în special *International Affairs*, *Foreign Affairs*, *International security*, *Politique étrangère*. De asemenea, rapoarte elaborate de serviciul de documentare al Congresului SUA („Congressional Research Service”), de Institutul UE de Studii de Securitate, de Institutul de Pace al SUA, sau de adunările parlamentare ale organizațiilor relevante pentru România (Adunarea Atlanticului de Nord, Adunarea parlamentară a OSCE s.a.).

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

■

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Răspunsuri la lucrare scrisă / două lucrări de verificare	Examen / Verificare (eventual online, cu termen limitat de trimitere a răspunsului)	50%
	Redactarea de lucrări analitice (referat)	Elaborarea unui referat pe o temă aleasă de student dintr-o listă de opțiuni	20%
10.5 Seminar/laborator	Participare la seminar, activitate de fixare a cunoștințelor	Dezbatere privind tema de seminar, eventual teme de lucru periodice	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Elaborarea unei lucrări de disertație pe o temă despre istoria și practica diplomației.			

Data completării :
21 septembrie 2024

Semnătura titularului de curs
Mihail Dobre

Semnătura titularului de seminar
Mihail Dobre

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament